

αλάτι

αλάτι κ. **άλας, το**, ουσ. [<μτγν. ἀλάτιον, υποκορ. του αρχ. ἄλας], το αλάτι. **1.** οτιδήποτε είναι ακριβό, πολύτιμο, ζωτικό: «ο έρωτας είναι το αλάτι της ζωής». **2.** (στη γλώσσα των ναρκωτικών) μια από τις ονομασίες της ηρωΐνης. Από το ό,τι η ηρωΐνη έχει το άσπρο χρώμα του αλατιού, αλλά και από το ότι είναι πολύτιμη, ζωτική για την επιβίωση του χρήστη, όπως το αλάτι για τον άνθρωπο. (Ακολουθούν 16 φρ.)·

- *βάζω αλάτι*, βλ. συνηθέστ. *βάζω αλατοπίπερο*, λ. *αλατοπίπερο*·

- *δε φοβάται ο παστουρμάς τ' αλάτι*, βλ. λ. [παστουρμάς](#)·

- *είναι γλυκός σαν το μέλι και βαρύς σαν τ' αλάτι*, βλ. λ. [μέλι](#)·

- *είναι φαγητό χωρίς αλάτι*, λέγεται για παράλειψη που γενικά παΐζει αρνητικό ρόλο σε μια εικόνα: «γυναίκα χωρίς στήθος είναι φαγητό χωρίς αλάτι». Από το ότι το ανάλατο φαγητό είναι άουστο·

- *έμεινα στήλη άλατος*, βλ. λ. [στήλη](#)·

- *ζωή χωρίς χιούμορ, θάλασσα χωρίς αλάτι*, βλ. λ. *ζωή*·

- *νερό κι αλάτι!* (ενν. να γίνουν όσα πικρά λόγια ανταλλάξαμε) βλ. λ. [νερό](#)·

- *όποιος κατουράει στη θάλασσα, το βρίσκει στο αλάτι*, οι κακές συνέπειες από άστοχη ενέργειά μας μπορεί να εκδηλωθούν μακροπρόθεσμα ή από εκεί που δεν το περιμένουμε: «δεν μπορεί να με κάνει τίποτα, γιατί έχω πάρει όλα τα μέτρα μου. -Πρόσεχε, και μην είσαι τόσο σίγουρος, γιατί όποιος κατουράει στη θάλασσα, το βρίσκει στο αλάτι»·

- *ρίχνω αλάτι*, υποτιθέμενη ενέργεια με μαγικές ιδιότητες, που γίνεται με τρόπο, κρυφά, και αναγκάζει κάποιον επισκέπτη μας που μας έγινε βαρετός από την πολύωρη παρουσία του να σηκωθεί να φύγει: «επειδή τον είχα δυ ώρες στο γραφείο μου, έριξα αλάτι μήπως σηκωθεί και φύγει»·

- *ρίχνω αλάτι σε παλιές πληγές*, βλ. λ. [πληγή](#)·

- *σπέρνει αλάτι*, χάνει τον καιρό του, ματαιοπονεί: «ό,τι και να κάνει, να του πεις πως σπέρνει αλάτι, γιατί χωρίς λεφτά δεν μπορεί να ξεκινήσει καμιά δουλειά»·

- *την αλήθεια πάντα κρατεί και το ψέμα ας έχει αλάτι*, βλ. λ. [αλήθεια](#)·

- *το άλας της γης*, χαρακτηρίζει κάποιον ή κάτι που είναι μοναδικό, πολύτιμο, σημαντικό: «η δημοκρατία είναι το άλας της γης || το αγαπάτε αλλήλους είναι το άλας της γης». Από την επί του Όρους Ομιλία. Πρβλ. *ὁμεις εστε τό άλας τῆς γῆς*, (Ματθ. δ' 13)·

- *τον κάνω τ' αλατιού*, **α.** τον δέρνω άγρια, τον κατανικώ: «μόλις πέταξε κάποιον υπονοούμενο για την αδερφή του, τον έπασε και τον έκανε τ' αλατιού». (Τραγούδι: *τα παιδιά τους καρτερούσαν του στρατού του λαϊκού και με τις χειροβομβίδες τους έκάναν τ' αλατιού*). **β.** τον αποστομώνω με χειροπιαστά παραδείγματα ή αποδείξεις: «έλεγε ό,τι ήθελε, όταν όμως του έδειξα την υπογραφή του, τον έκανα τ' αλατιού»·

- *φάγαμε μαζί ψωμί κι αλάτι*, βλ. λ. [ψωμί](#)·

- *φάε αλάτι κι έλα στο κρεβάτι*, το υπονοούμενο είναι η ερωτική πράξη. Από το ότι το αλάτι, καθώς ανεβάζει την πίεση, υποβοηθάει τη στύση. Παλαιότερα, όταν η αγελάδα βρισκόταν σε περίοδο γονιμότητας, της έδιναν να φάει αλάτι για να έχει αυξημένη επιθυμία για βάτεμα.